

Innovatív térségi versenyünk: „Tér- idő barangoló”
Csillagászati tehetségkutató csapatverseny általános iskola 3- 4., és 5-6. évfolyamos
tanulói számára

Általános célok: Levelezős verseny létrehozásával, az érdeklődésük felkeltésével alsó tagozatos tanulók közül, a tehetséges tanulók kiszűrése. Lehetőség biztosítása a hátrányos helyzetben lévő tehetséges tanuló fejlődésének, tehetségének a kibontakoztatásában.

Oka: Régióinkban megváltozott a tanulók összetétele. A megváltozott társadalmi igények, elvárások változása miatt a szülőknek az iskolával szemben támasztott igényei is átalakultak, valamint megnőtt a hátrányos helyzetű tanulók száma. A hátránykompenzáló iskolai tevékenységünk mellett a tehetséggondozásra is kiemelt gondot kell fordítani. A Tiszadobi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola mindig törekedett a tehetséges tanulók felkarolására. A művészeti tanszakok (grafika, néptánc, színjáték, zongora) is a tehetségek felismerésében segítenek, ezért népszerűek a településünkön (100 fő feletti tanulót sikerül velük megszólítani minden tanévben).

Főbb tevékenység, produktum: Térségi, később tágabb megyei szinten tehetségkereső kutató versenysorozat kialakítása 3-4. osztályos tanulók számára. A 2020/2021-es évtől meghirdetett program visszajelzései alapján a 2023/2024-es tanévtől tovább bővítjük a korosztályt az 5-6. évfolyamos tanulók részére. Ennek a korosztálynak márt volt lehetősége a versenyt kipróbálni.

A tanulók 3 fős csapatokat alkotnak. Az új verseny színesebbé teszi a palettánkat. A művészeti oktató-nevelő tevékenységeinket, házi versenyeket egészíti ki. A döntő összetettsége alkalmat nyújt csillagászati tevékenységekre is. A verseny lehetőséget biztosít térségünkben az eltérő szociokultúrájú tanulóknak.

Várható eredmények az oktatás/nevelés terén

- A versenyen résztvevő tanulóknak fejlődjön a kreatív gondolkodása.
- Lehetőséget biztosítson vizuális megfigyelésekre, észlelésekre.
- Csapatlélek kialakítása.
- Közvetlen tapasztalatszerzéssel, erősödhet a tanulók problémafeltáró képessége.
- A döntőbe jutott tanulók elismerésben részesülnek, sikereket érnek el, ezáltal az érdeklődésük, motiváltságuk könnyen fenntarthatóvá válna.
- A tanár- diák- szülő kapcsolatot erősítené.
- Új érdeklődéssel felkeltő terület.
- Másféleképpen tekintenek a környező világra.
- Ha a csapatok megismerik és elismerik egymást, nyári észleléssel egybekötött csillagászati észlelések, tábor szervezése.
- Környezettudatosságra nevelés.
- Fenntarthatóságra nevelés

A programban kiemelten fontos a vizualitás: könyvek, képek, videók, szemléltető eszközök, távcsövek csillagászati oktatóprogramok megértése, használata

A verseny hasznosulása

- A csillagászat felé, mint érdeklődési körre már az óvodában fel lehet kelteni a gyerekek figyelmét (Nap, Hold, csillagok, bolygók). Ez az érdeklődés folyamatosan fenntartható motivációval a tanulók jobban elmélyülhetnének e téren. Segíti a világnézetük kialakítását
- Az általános iskolában a tanulóknak közös tantárgyi integráció (környezetismeret, matematika, magyar nyelv- és irodalom, technika- és életvitel, rajz és vizuális kultúra, ének-zene) is megvalósulna
- Intézményi szinten iskolánk megítélésére pozitívan hatna, iskolánk újabb partnerekkel gyarapodhatna, és a meglévőkkel szorosabb kapcsolatot alakíthatnánk ki, erősítené bázisiskolai pozícióinkat.
- Tágabb hatókörben versenyszervezési mintául szolgálhatna térségünk, régióink iskoláinak.
- Hosszú távon, országosan, a hiányszakmák, tudományos területek, kutatások népszerűsítését előkészítve, megalapozva szolgálhatná, hozzájárulva a tanítás-nevelés eredményességének fokozásához.
- Segít a szakmai munkaközösségen belül és más szakmai munkaközösségekben a módszertani repertoár bővítéséhez. Kezdeményező szerepet tölt be a versenyeztetés munkaformái segítve, hogy korunk fiatal generációi ne csak a virtuális világban éljenek, legyen fogalmuk a tágabb környezetünk sokszínűségéről. Vegyék észre azokat a tartalmi kapcsolatokat, amit nevelő- oktató rendszerünkben a külön tantárgyak képviselnek, hiszen a mindennapi életben a határok elmosódnak, és a valódi tudás csak a közös megértésével lehetséges.

Kiemelt célunk:

- Tantárgyi integráció, hiszen a környezetünk megértése összetett, több aspektusból vizsgálendő
- Esélyegyenlőség biztosítása térségünk tanulóinak
- PDCA (plan - tervezés, do – cselekvés, check – ellenőrzés, act – beavatkozás) elv hatékony használata
- Szakmai munkaközösségünkön belül, és környező településeink alsó tagozatos munkaközösségeinek a mesterprogramom népszerűsítése
- A versenyfeladatok a tanulók életkori sajátosságaihoz való igazodása
- A csapatmunkánál a munkamegosztáson alapuló feladatmegosztás erősítése.

Kezdetben kiemelten fontos a térségünk alsó tagozatos diákjainak az új érdeklődési kör kínálása, hiszen ez a verseny is egy kereső verseny csillagászat témában a tehetségigéreték felkutatása.

A verseny népszerűsítéséhez lényeges tartalmi elem a korunk kommunikációs csatornáin való tájékoztatás, ahol egyaránt meg kell tudjuk szólítani a tanulókat, szülőket, pedagógusokat.

Fejlesztő-alkotó-újító tevékenységek:

Alsó tagozaton 3. és 4. évfolyamos tanulókat egy korcsoportot alkotnak. Lehetőséget biztosítunk, hogy a 3. évfolyam csapatai összemérjék tudásukat a 4. évfolyamos csapatokkal, és lehetőség szerint vegyes évfolyamú csapatok is jelentkezhetnek a versenyre. A témakör az iskolai tananyagon túlmutatva, azt meg nem kerülve a kereső, kutató kreativitást kereső munkára épül.

2 fordulóból állna a levelezős verseny, és a döntő az iskolánkban kerülne megrendezésre. A kivitelezést segíti bázisintézményünk a Tiszavasvári Kabay János Általános Iskola jó gyakorlata a „*Tehetség kerestetik*” levelezős verseny, annyi különbséggel, hogy a versenyt nem egyénileg, hanem csapatverseny formájában bonyolítanánk le. Az iskola vezetőségétől, valamint a szakmai teamtől engedélyt kaptam a jó gyakorlat adaptálására.

A verseny 1. és 2. fordulói

A versenyre térségünk tanulóiból bárki jelentkezhetne, függetlenül a családja anyagi helyzetétől, nevezési díj nincs. Egy csapat 3 főből áll. A levelezős verseny 2 fordulóból tevődik össze, melyet elektronikus levélben kapnak meg a csapatok. A feladatok összeállításánál nem a lexikális tudáson van a hangsúlyt. Fontos, hogy igazodjon a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő követelményrendszerhez, ugyanakkor túlmutasson az iskolai tananyagon. Alkalmat biztosít a kutatómunkára. Segítséget, iránymutatást is kaphatnak a felkészítő pedagógusok, szülők, tovább erősítve a tanár-diák, szülő -diák kapcsolatot.

Döntő

A döntő az intézményünkben kerül lebonyolításra. Két részből áll:

1. része: Feladatlapok

A döntőbe 5-6 csapat kerül be korcsoportonként. Fontos, hogy a feladatlapok a verseny után rögtön ki legyenek javítva. Ezért az alsós és a felsős szakmai munkaközösségen egy-egy teamet alkot, ahol a team tagjai segítenének a verseny népszerűsítésében, a feladatlapok elkészítésében, kijavításában, értékelésében és időkitöltő foglalkozások létrehozásában. A szakmai team építő kritikát fogalmaz meg, visszajelzéseket ad.

A javítás várható időtartama 1-2 óra. Ez idő alatt, hogy a tanulóknak ne kelljen várakozni, időkitöltő foglalkozást tartunk a tanulók számára, hogy ez az idő is értékesen teljen el:

- Hasznos, lazító kézműves foglalkozás (produktum)
- Filmvetítésen vehetnek részt (csillagászattal, űrtannal kapcsolatos témával)

A kísérő, felkészítő pedagógusokkal szakmai tapasztalatot cserélhetnénk a döntő írása alatt. A kölcsönös tudásmegosztás, eszmecsere a fogadó iskolánk segítő pedagógusainak és a felkészítő tanároknak egyaránt a nevelő-oktató munkában hasznosulhatna.

2. része: Gyakorlat

Helyszíne: A Tiszadobi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola székhely intézményének a belső udvara (zárt, térkövezett, kevésbé fényszennyezett), és a csillagvizsgáló épülete.

A vizuális észlelés fontos faktora a derült égbolt, ezért a döntőt egy 2 hetes időintervallumon belül jelölünk ki. Borult idő esetén is megoldható a gyakorlati feladat (Pl.: Mikroszkópos

vizsgálatok, egyszerű Kepler vagy Galilei féle távcső készítése lencsék, tubusok, rögzítő gyűrűk felhasználásával, tereptárgyak megkeresése távcsővel időre)

Az összesített pontszámot az elméleti és a gyakorlati rész összege adja.

Díjazás:

Minden döntőbe jutott csapat egy emlékklevelet, és jutalomajándékot kap, valamint a helyezetteket külön díjazásban részesülnek. Az első helyezett felkészítő tanárának a munkáját **„Arany csillag oklevéllel”** ismerjük el. A verseny fordulóit a megoldó kulccsal együtt évrőlévren mindenki számára elérhetővé tesszük az intézményünk honlapján, ami útmutató lehet a tanulóknak a későbbi felkészülésben.

SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Tartalmi elemei:

- Közös célok megfogalmazása: kezdetben térségi, később megyei szinten az általános iskolák 3-4. tagozatos, valamint az 5-6. tagozatos diákjainak a megszólítása
- Diákok érdeklődésének felkeltése
- Kreativitásra lehetőség biztosítása
- Csoporton belüli kooperativitás feladatmegosztás, együttműködés kialakítása
- Térségünk iskoláival, köztük a bázisintézményünkkel szorosabb kapcsolat kialakítása

Formai elemei:

- Kétfordulós csapatverseny
- Döntő a tiszadobi iskola székhely intézményében, amely két részből állna:
 - o papír alapú versenyfeladatok és/vagy produktumok készítése (optikai, fénytöréssel kapcsolatos)
 - o vizuális észlelés
- Műhelymunka
- Konzultáció
- Intenzív kapcsolatrendszer
- Kollegiális együttműködés

Sikereket meghatározó tényezők:

1. Iskolánk szervezeti kultúrája
2. Kollegák aktív részvétele
3. Team munka
4. Értékelési kultúra fejlődése
5. A tanulói célcsoport széles körű megszólítása
6. Felkészítő pedagógusok, szülők bevonása:
 - o az érdekelt felek (tanulók- pedagógusok-szülők) igényfelmérése o diákkérdőív
7. Építő javaslatok szakmai munkaközösségek, tantestület általi elfogadása
8. Elégedettség a diákok körében

9. A versenyben részt vevőknek nyári észlelések, meteorhullások megfigyelése
(kollégák, versenyben részt vevő diákok, felkészítő pedagógusok, szülők)

A verseny újszerűsége:

Új kezdeményezéssel, témámmal egy űrt szeretnék pótolni a köznevelés eredményességének a javítása szempontjából, ami hazánkban iskolai szinten ritkán van jelen. Központi elemként kiemelt célom, hogy a tanulók motiváltságát folyamatosan fenn tudjam tartani az érdekes, gyakorlatias innovatív feladatok által. Csapatversennyel az együttműködés, kreativitás, az egyéni hozzáadott értékek, és az iskolai tananyagon túlmutató érdeklődés felkeltése, fenntartása a célom, valamint az esélyegyenlőség biztosítása a térségünk tanulóinak.